

הצגות של חבורות סופיות

© ארזים

29 בדצמבר 2016

משפט 0.1 (פרובניוס) תהי G חבורה סופית, $H \leq G$, כך שלכל $t \in G \setminus H$ מתקיים

$$H \cap tHt^{-1} = \{1\}$$

אזי

$$N = \left(G \setminus \bigcup_{g \in G} (gHg^{-1}) \right) \cup \{1\}$$

אזי $N \triangleleft G$.

הוכחה: נרצה להראות כי עבור ההצגה הרגולרית ρ של H , ניתן להמשיך (במובן המתאים) את ρ לכל G , כך שעבור ההצגה החדשה, הגרעין הוא בדיוק N .
עבור כל פונקציית מחלקה f על H נוכל להגדיר פונקציית מחלקה יחידה על G המרחיבה את f ומקיימת שלכל $x \in N$ מתקיים

$$\bar{f}(x) = f(1)$$

נרצה להראות שמתקיים

$$\bar{f} = \text{Ind}_H^G f - f(1) \cdot (\text{Ind}_H^G(1) - 1)$$

נוכל לכתוב לכל $h \in H$

$$(\text{Ind}_H^G f)(s) = \frac{1}{|H|} \sum_{t \in G} f(t^{-1}st)$$

$$\bar{f}(h) = f(h) = \text{Ind}_H^G f(h) - f(1) (\text{Ind}_H^G(1)(h) - 1)$$

נרצה לבדוק מתי h מייצב קוסט:

$$h\lambda H = \lambda H \iff \lambda^{-1}h\lambda \in H \iff \lambda \in H$$

לכן $\text{Ind}_H^G(1)$, כמות נקודות השבת, תהיה 1, ולכן הגורם הימני יתאפס ונקבל את השוויון שרצינו עבור איברי H . כעת, לכל $n \in N$ הגדרנו

$$\bar{f}(n) = 1$$

נבדוק:

$$\left(\text{Ind}_H^G f\right)(n) - f(1) \left(\text{Ind}_H^G(1)(h) - 1\right) = f(1)$$

ולכן קיבלנו את השוויון כמו שרצינו.
נטען מעט על הגדלים של דברים:

$$\left| \bigcup_{g \in G} gHg^{-1} \cup \{1\} \right| = 1 + [G : H] (|H| - 1) = 1 + |G| - [G : H]$$

$$\left| G \setminus \left(\bigcup_{g \in G} gHg^{-1} \cup \{1\} \right) \cup \{1\} \right| = [G : H]$$

כעת, נחשב וניוכח כי

$$\langle f_1, f_2 \rangle_H = \langle \bar{f}_1, \bar{f}_2 \rangle_G$$

מתקיים

$$\langle f_1, f_2 \rangle_H = \frac{1}{|H|} \sum_{h \in H} f_1(h) \overline{f_2(h)}$$

$$\langle \bar{f}_1, \bar{f}_2 \rangle_G = \frac{1}{|G|} \left(\sum_{n \in N} \bar{f}_1(n) \overline{\bar{f}_2(n)} + \sum_{1 \neq h \in H} \sum_{t \in G/H} \bar{f}_1(tht^{-1}) \overline{\bar{f}_2(tht^{-1})} \right) =$$

$$= \frac{1}{|G|} \left(\frac{|G|}{|H|} f_1(1) \overline{f_2(1)} + \sum_{1 \neq h \in H} \frac{|G|}{|H|} f_1(h) \overline{f_2(h)} \right) = \frac{1}{|H|} \sum_{h \in H} f_1(h) \overline{f_2(h)}$$

אם f פונקציית מחלקה שמתמאימה להצגה אי פריקה של H ,

$$\bar{f} = \sum_{\chi} \alpha_{\chi} \cdot \chi$$

כאשר α_{χ} כולם שלמים, בגלל הנוסחה שראינו קודם. כעת,

$$\sum \alpha_{\chi}^2 = \langle \bar{f}, \bar{f} \rangle_G = \langle f, f \rangle = 1$$

מכאן קיים χ אי פריק יחיד עבורו $\alpha_\chi = \pm 1$. הוא לא -1 , שכן $\bar{f}(1) = f(1) > 0$, ולכן $\bar{f}$ היא כרקטר אי פריק של G .
 לכן כרקטר של כל הצגה מורחב לכרקטר של הצגה כלשהי. כעת,

$$\bar{f}(n) = f(1)$$

לכל $n \in N$. בצד שמאל מדובר בעקבה של אופרטור ממימד סופי, ולכן זהו סכום של שורשי יחידה - והוא שווה למימד אם ורק אם כל שורשי היחידה הם 1. לכן $N \subseteq \ker \bar{\rho}$.
 עבור ההצגה ρ שמתאימה לפונקציה f .
 נוכל בפרט להרים את ההצגה הרגולרית $\rho : H \rightarrow GL(V)$, שהיא נאמנה. כל מה שמחוץ לקבוצה N יפעל לא טריוויאלית, כי הוא צמוד אל H , ולכן פועל נאמנה. לכן $\ker \bar{\rho} = N$, וקיבלנו שאכן N תת חבורה נורמלית של G . ■